

MEMO

Aan **Commissie B&V**
Van **Raadsgriffie**
Datum **2019**
Onderwerp **Verordening Fractieondersteuning 2019**

Inleiding

In 2019 wordt de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden en fractieondersteuning gemeente Maastricht 2018 vervangen door twee nieuwe verordeningen:

- Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019
- Verordening Fractieondersteuning 2019

De tweede verordening gaat puur en alleen over het uitkeren en de besteding van fractiegelden. De inhoud van de verordening is geüpdatet maar grotendeels ongewijzigd. Eén artikel vereist echter aandacht en opheldering. Het betreft het artikel **Gevolgen splitsen fractie**.

De financiële gevolgen van het afsplitsen van een fractie bedragen gemiddeld €15.000. De nieuwe fractie krijgt namelijk fractiebudget en kan drie burgerleden benoemen. Daarmee bestaat het risico op een begrotingstekort wanneer in één jaar meerdere afsplitsingen plaatsvinden.

Keuze: Gevolgen Splitsen Fractie

Iedere fractie ontvangt jaarlijks een vergoeding bestaande uit twee delen: een vast bedrag voor iedere fractie (zo'n €6500), en een aanvullend bedrag op basis van het aantal raadszetels (zo'n €2500 per zetel).

Bij afsplitsing wordt het *aanvullend* bedrag opgesplitst naar rato van het aantal leden dat zich afsplitst. Zowel de oorspronkelijke fractie en de nieuwe fractie ontvangen €2500 per zetel, uitgaande van de nieuwe situatie. Voor de begroting verandert er in feite niets: er wordt nog steeds €2500 per raadslid uitgekeerd. Deze situatie is duidelijk.

Rondom de gevolgen van afsplitsing voor het vast fractiebedrag á €6500 is ruimte voor verduidelijking. Om dit in de verordening te verduidelijken moet een keuze gemaakt worden.

Op hoofdlijnen gaat het erom hoe de commissie aankijkt tegen ondersteuning bij afgesplitste fracties:

- Standpunt 1: Iedere fractie verdient dezelfde ondersteuning, ook als dit een afgesplitste fractie is.
- Standpunt 2: De gemeente mag financieel niet de dupe zijn van afsplitsing; fracties moeten zelf 'op de blaren te zitten' als een splitsing plaatsvindt.

Onderstaand zijn enkele oplossingen als optie aangeboden voor fractieondersteuning en voor reserves, die in verschillende mate passen bij standpunt 1 of 2.

1. Fractieondersteuning

Optie A: Zowel het afsplitsend raadslid als de oorspronkelijke fractie ontvangt het volledige vast fractiebedrag.

Bij deze optie ontvangt de afsplitsende fractie direct het volledige fractiebedrag á €6500 (naar rato van het aantal resterende maanden in het begrotingsjaar). Voor de oorspronkelijke fractie wijzigt er niets in het vast bedrag. Dit heeft als gevolg dat iedere fractie, inclusief afgesplitste fracties, direct dezelfde hoeveelheid aan financiële ondersteuning ontvangt. Er is geen negatief financieel gevolg van de splitsing voor zowel de achtergebleven als de nieuwe fractie. Het begrootte budget voor fractieondersteuning wordt hiermee gegarandeerd overschreden. Deze keuze past bij standpunt 1.

Optie B: Het vaste bedrag wordt voor dat begrotingsjaar naar rato verdeeld over de fracties.

Bij deze optie wordt het begrote vast bedrag van €6500 voor dat jaar verdeeld over de fracties, naar rato van het aantal zetels (en het resterende aantal maanden in het begrotingsjaar). Het vast bedrag wordt voor de oorspronkelijke fractie daarmee minder, en de nieuwe fractie ontvangt zijn of haar 'gedeelte'. Dit heeft als voordeel dat de begroting voor dat jaar niet wordt overschreden. In het begrotingsjaar van de afsplitsing zullen beide fracties het met minder moeten doen. Voor het nieuwe begrotingsjaar ontvangen beide fracties het volledige bedrag (en wordt de begroting dus opgehoogd). Op dit moment wordt deze optie uitgevoerd. Deze keuze zoekt een middenweg tussen standpunt 1 en 2.

Optie C: Het vaste bedrag wordt voor de rest van de raadsperiode naar rato verdeeld.

Deze optie is hetzelfde als optie B, met als uitzondering dat het bedrag verdeeld blijft gedurende de rest van de raadsperiode (en niet alleen het begrotingsjaar). De begroting wordt voor die periode niet opgehoogd ten gevolge van afsplitsingen, waardoor extra kosten voor de gemeente ten gevolge van fractiesplitsingen worden beperkt. Daarmee zijn de kosten beheersbaar. Deze keuze past bij standpunt 2.

Optie D: Het vaste deel per fractie wordt afgeschaft. In plaats daarvan ontvangen fracties alleen een bedrag per raadslid.

Deze optie werd tijdens de bijeenkomst in september van de commissie begroting en verantwoording geopperd. Het voorkomt problemen die kunnen ontstaan in de begroting bij het afsplitsen van fracties. Het maakt bovendien de uitvoering eenvoudiger. Deze keuze voorkomt dat in de toekomst een standpunt moet worden ingenomen, aangezien alle ondersteuning gekoppeld is aan raadsleden en niet aan fracties (en de wijze van afhandeling bij splitsing dus evident is).

Het budget dat is begroot voor fractieondersteuning wordt bij deze optie evenredig verdeeld over 39 raadsleden. Als we de (inmiddels achterhaalde) begroting van 2019 nemen zou dit bijvoorbeeld betekenen:

Huidige situatie fractieondersteuning:

Vergoeding per fractie: €6648,47
Vergoeding per raadslid: €2483,87

Na aanpassing fractieondersteuning (Optie D):

Vergoeding per raadslid: €4380,89

Totaal per jaar: €170.855

Totaal per jaar: €170.855

Deze optie heeft een effect op de verdeling van middelen: kleinere fracties ontvangen in relatie tot de huidige situatie bijvoorbeeld minder gelden:

Aantal zetels in fractie	Bedrag nu (jaarlijks)	Bedrag bij optie D (jaarlijks)
1	€ 9132,34	€ 4380,89
2	€ 11616,21	€ 8761,78
3	€ 14100,08	€ 13142,67
4	€ 16583,95	€ 17523,56
5	€ 19067,82	€ 21904,45

Fractieondersteuning in andere Limburgse gemeenten (in euro, mei 2019):

	<i>Gemeente</i>	<i>Aantal raadsleden</i>	<i>Aantal fracties</i>	<i>Jaarlijks budget voor fractieondersteuning</i>	<i>Fractieondersteuning gem. per raadslid</i>	<i>Vast bedrag per fractie</i>	<i>Var. bedrag per raadslid</i>
1	Maastricht	39	13	€180.219	€4.621	€6.537	€2.442
2	Sittard-Geleen	37	12	€57.916	€1.565	€1.886	€932
3	Venlo	39	9	€54.180	€1.389		
4	Gulpen-Wittem	15	4	€18.527	€1.235	€3.053	€421
5	Landgraaf	25	8	€29.875	€1.195	€1.500	€715
6	Peel en Maas	27	7	€30.000	€1.111		
7	Echt-Susteren	23	6	€25.000	€1.087		
8	Weert	29	7	€27.350	€943	€3.700	€50
9	Kerkrade	29	8	€26.375	€909	€1.500	€500
10	Venray	27	8	€21.400	€793	€2.000	€200
11	Beek	17	5	€11.750	€691	€1.500	€250
12	Beekdaelen	25	7	€16.250	€650	€1.250	€300
13	Heerlen	37	11	€23.019	€622		
14	Gennep	17	5	€10.050	€591	€1.500	€150
15	Roermond	31	9	€16.000	€516	€540	€350
16	Stein	21	7	€10.150	€483	€1.000	€150
17	Maasgouw	19	6	€8.400	€442	€900	€150
18	Voerendaal	15	7	€5.425	€362	€400	€175
19	Nederweert	17	5	€5.785	€340	€1.157	0
20	Meerssen	17	6	€5.700	€335		
21	Bergen	15	4	€4.710	€314	€750	€114
22	Roerdalen	19	6	€5.880	€309	€600	€120
23	Valkenburg	17	5	€4.550	€268	€400	€150
24	Beesel	15	4	€4.000	€267	€250	€200
25	Eijsden-Margraten	21	6	€5.100	€243	€500	€100
26	Simpelveld	15	5	€2.000	€133	€100	€100
27	Horst aan de Maas	27	6	€3.000	€111		
28	Brunssum	21	8	€8	€0	€1	0
29	Leudal	25	8	€0	€0	€0	0
30	Mook en Middelaar	15	8	€0	€0	€0	0

2. Reserve

Fracties die bij de jaarlijkse afrekening van de fractieondersteuning een overschot hebben, kunnen hiermee een reserve opbouwen van maximaal €10.000 euro. Op basis van de standpunten eerder genoemd zien we hier ook twee opties:

Optie A: Bij splitsing van een fractie, wordt de reserve verdeeld over de betrokken fracties naar evenredigheid van het aantal bij de splitsing betrokken leden.

Dit is de werkwijze die we momenteel hanteren. De gedachte is dat de raadsleden gezamenlijk de reserve hebben opgebouwd, en deze dan ook onderling verdelen bij afsplitsing. Bij splitsing vindt een tussentijdse afrekening plaats door de accountant (met extra kosten en een lange doorlooptijd). Deze optie past bij standpunt 1.

Optie B: Bij afsplitsing blijft de reserve bij de oorspronkelijke fractie. De afgesplitste fractie begint met €0 reserve.

Deze optie past bij standpunt 2. De afgesplitste fractie wordt gezien als nieuwe fractie en begint net als andere nieuwe fracties met €0 reserve, maar kan deze zoals gebruikelijk opbouwen wanneer zij geld overhouden aan het einde van het jaar. Er hoeft geen extra tussentijdse controle te worden uitgevoerd door de accountant. De gedachte achter deze optie is dat niet de fractie maar het raadslid dat zich afsplitst de keuze maakt om alleen verder te gaan. Deze optie heeft als bijkomend effect een klein financieel voordeel: de fractie zal eerder de grens van €10.000 euro reserve bereiken en hetgeen de maximale grens van de reserve te boven gaat moeten terugbetalen.